

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Εκπαιδευτική Σειρά: ΚΖ' «Δημήτριος Τζανάκης»
ΜΑΘΗΜΑ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΕΣΠΑ

1. Το Ευρωπαϊκό και Εθνικό πλαίσιο σχεδιασμού του ΕΣΠΑ 2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

- Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση εξουδετέρωσε πολλά χρόνια οικονομικής και κοινωνικής προόδου με αποτέλεσμα να φανούν οι διαρθρωτικές αδυναμίες της οικονομίας της Ευρώπης
- Μακροπρόθεσμες προκλήσεις – παγκοσμιοποίηση, στενότητα πόρων, κλιματική αλλαγή δημογραφική γήρανση

Πώς Θέλουμε να είναι η Ευρώπη το έτος 2020;

- Νέα Στρατηγική για τη Ευρώπη ΕΥΡΩΠΗ 2020: Συνέχεια της στρατηγικής της Λισαβόνας.
- Ανακοίνωση της Επιτροπής “(COM(2010) 2020 τελικό): Στρατηγική ΕΥΡΩΠΗ 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», με στόχο περισσότερες θέσεις απασχόλησης και καλύτερη ποιότητα ζωής.
- Περιλαμβάνονται όλες οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.) για την ανάπτυξη και την απασχόληση για την τρέχουσα δεκαετία.

Προτεραιότητες στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Προτεραιότητες στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»

- **Έξυπνη ανάπτυξη** – με την ανάπτυξη μιας οικονομίας που βασίζεται στη γνώση και την καινοτομία
- **Βιώσιμη ανάπτυξη** – με την προώθηση μιας πιο αποτελεσματικής στη χρησιμοποίηση των πόρων, πιο πράσινης και πιο ανταγωνιστικής οικονομίας
- **Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς** – με την ενίσχυση μιας οικονομίας με υψηλό ποσοστό απασχόλησης που εξασφαλίζει οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

Πρωταρχικοί στόχοι για την Ε.Ε. (1)

- Αλληλένδετοι στόχοι που απεικονίζουν την πρόοδο της Ε.Ε. σε σημαντικούς τομείς μέχρι το 2020:
  - Απασχόληση
  - Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α)
  - Κλιματική αλλαγή και ενέργεια
  - Εκπαίδευση
  - Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός

Πρωταρχικοί στόχοι για την Ε.Ε. (2)

- Απασχόληση
  - 75% του πληθυσμού μεταξύ 20-64 ετών πρέπει να έχει απασχόληση.
- Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α)
  - 3% του ΑΕΠ της Ε.Ε. πρέπει να επενδύεται σε Ε&Α.

Πρωταρχικοί στόχοι για την Ε.Ε. (3)

- Κλιματική αλλαγή και ενέργεια : Οι στόχοι του «20/20/20» ως προς το κλίμα/την ενέργεια:
  - Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990
  - Το 20% της ενέργειας να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές
  - Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20%
- Εκπαίδευση
  - το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την σχολική εκπαίδευση πρέπει να είναι μικρότερο από 10% και τουλάχιστον 40% των νέων πρέπει να έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός
  - Ο αριθμός των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια πρέπει να μειωθεί κατά 20 εκατομμύρια

Πρωταρχικοί στόχοι για τα Κράτη Μέλη (1)

- Κάθε Κράτος Μέλος (ΚΜ) μετασχηματίζει τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε εθνικούς στόχους
- Προσαρμογή της Στρατηγικής «Ευρώπη» 2020 στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ΚΜ
- Εθνικές πολιτικές επίτευξης των στόχων
- Έλεγχος της προόδου από τα ΚΜ ως προς την επίτευξη κάθε στόχου
- Οι στόχοι είναι αλληλένδετοι και αλληλοενισχυόμενοι

Πρωταρχικοί στόχοι για τα Κράτη Μέλη (2)

Απαιτείται:

- συλλογική ενεργοποίηση
- ανάληψη δεσμεύσεων
- αποτελεσματικός μηχανισμός λήψης αποφάσεων

Εμβληματικές πρωτοβουλίες

- Οι **στόχοι** αντανακλούν τις τρεις προτεραιότητες:
  - την έξυπνη,
  - διατηρήσιμη και
  - χωρίς αποκλεισμούς

Ανάπτυξη.
- Το πεδίο των στόχων όμως είναι ευρύτερο: Απαιτούνται δράσεις σε:
  - εθνικό,
  - ενωσιακό και
  - διεθνές επίπεδο
- **Επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες** : καταλύτες για την επίτευξη προόδου σε κάθε βασική προτεραιότητα

Εμβληματικές πρωτοβουλίες

Έξυπνη Ανάπτυξη	Βιώσιμη Ανάπτυξη	Χωρίς Αποκλεισμούς Ανάπτυξη
1. Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη 2. Ένωση καινοτομίας 3. Νεολαία σε κίνηση	4. Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους 5. Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	6. Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας 7. Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας

1η προτεραιότητα: Έξυπνη Ανάπτυξη

Βελτίωση των επιδόσεων της Ε.Ε. στους τομείς της Εκπαίδευσης, της έρευνας/καινοτομίας και της ψηφιακής κοινωνίας (αξιοποίηση των ΤΠΕ)

- **«Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη»**: δημιουργία ενιαίας ψηφιακής αγοράς βασισμένης στο γρήγορο/πολύ γρήγορο Διαδίκτυο και σε διαλειτουργικές εφαρμογές, με βασικό στόχο έως το 2020: το 50% τουλάχιστον των ευρωπαϊκών νοικοκυριών να έχει πρόσβαση σε διαδικτυακές συνδέσεις άνω των 100 Mbps.
- **«Ένωση Καινοτομίας»:**
  - επανεστίαση της πολιτικής για την Ε&Α και την καινοτομία στις κυριότερες προκλήσεις της κοινωνίας μας, (κλιματική αλλαγή, ενεργειακή απόδοση και αποτελεσματική χρήση των πόρων, υγεία και δημογραφικές μεταβολές),
  - ενίσχυση κάθε κρίκου της αλυσίδας καινοτομίας, από τη βασική έρευνα έως την εμπορία.
- **«Νεολαία σε κίνηση»**: βοήθεια σε σπουδαστές για σπουδές σε χώρα του εξωτερικού, διευκολύνσεις για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, ενίσχυση των επιδόσεων των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και βελτίωση όλων των επιπέδων εκπαίδευσης και κατάρτισης

2η προτεραιότητα: Διατηρήσιμη Ανάπτυξη

Οικοδόμηση μιας πιο ανταγωνιστικής οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα που κάνει αποτελεσματική και βιώσιμη χρήση των πόρων της, προστασία του περιβάλλοντος, μείωση των εκπομπών και αποτροπή της απώλειας βιοποικιλότητας κλπ

- **«Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της»:** αναγκαία η αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από τη χρήση πόρων και ενέργειας με τη μείωση των εκπομπών CO₂, την προώθηση μεγαλύτερης ενεργειακής ασφάλειας και τη μείωση του βαθμού εκμετάλλευσης φυσικών πόρων
- **«Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης»:** στήριξη των επιχειρήσεων, για να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, της οικονομικής κρίσης και της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Στήριξη της επιχειρηματικότητας και συνεργασία με επιχειρήσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις, πανεπιστημιακούς φορείς, ΜΚΟ και οργανώσεις καταναλωτών.

3η προτεραιότητα: Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς

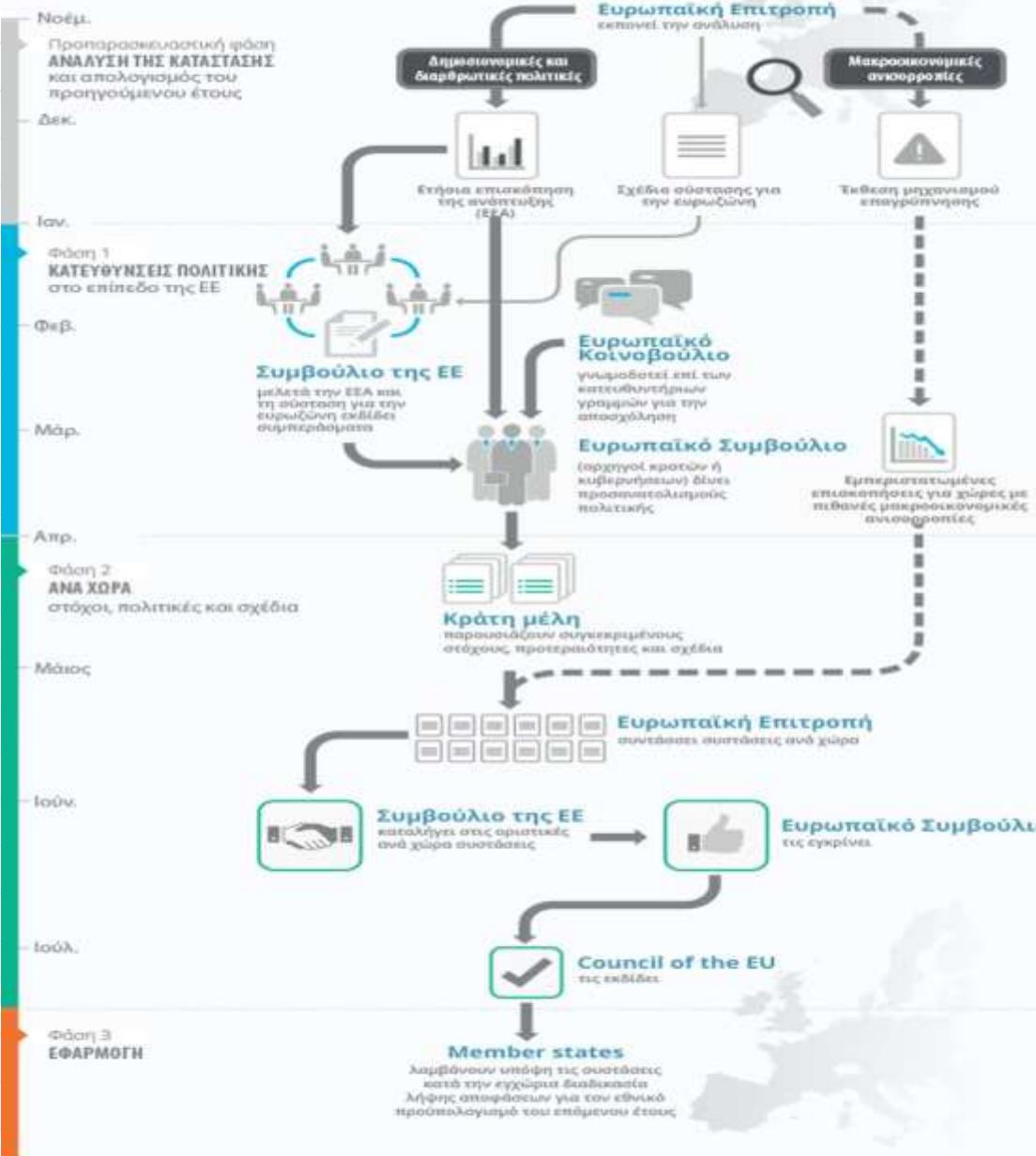
αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στην Ευρώπη, δεξιότητες και επαγγελματική κατάρτιση, εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας

- «**Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας**»:
  - για μεμονωμένα άτομα, παρέχοντας τη δυνατότητα να αποκτούν νέες δεξιότητες, να προσαρμόζονται στις αλλαγές της αγοράς εργασίας και να αλλάζουν με επιτυχία επάγγελμα,
  - για την κοινωνία, με εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας ώστε να αυξηθεί το επίπεδο απασχόλησης, να μειωθεί η ανεργία, να αυξηθεί η παραγωγικότητα του εργατικού δυναμικού
- «**Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας**»:
  - διασφάλιση οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής,
  - εγγύηση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού,
  - παροχή βοήθειας στους πολίτες για να ενταχθούν στις κοινότητες όπου ζουν, να μορφωθούν, να βρουν δουλειά και να έχουν πρόσβαση σε κοινωνικά οφέλη.

Αξιολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

- Ενδιάμεση αξιολόγηση της Στρατηγικής (2014-2015) από την Επιτροπή.
- Η δημόσια διαβούλευση κατέδειξε ότι **η στρατηγική εξακολουθεί να θεωρείται ως κατάλληλο πλαίσιο για την προώθηση της απασχόλησης και της ανάπτυξης.**
- Η Επιτροπή αποφάσισε να συνεχίσει τη στρατηγική, εξασφαλίζοντας την παρακολούθηση και την εφαρμογή της στο πλαίσιο μιας διαδικασίας που είναι γνωστή ως **«Ευρωπαϊκό Εξάμηνο»**.

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο: φορείς και ρόλοι

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

- Κατά το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο τα κράτη μέλη ευθυγραμμίζουν τις δημοσιονομικές και οικονομικές τους πολιτικές προς τους στόχους και τους κανόνες που έχουν συμφωνηθεί σε ενωσιακό επίπεδο.
- Κατά τα τρία κύρια στάδια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, τα κράτη μέλη της ΕΕ υποβάλλουν τις δημοσιονομικές τους στρατηγικές και τα σχέδια μεταρρύθμισης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Η Επιτροπή αναλύει τα σχέδια και διατυπώνει συστάσεις σε κάθε ΚΜ
- Το Συμβούλιο εκδίδει τις συστάσεις και τα ΚΜ καλούνται να τις εφαρμόσουν στην εθνική τους πολιτική.

Η Πολιτική Συνοχής

Ένα από τα **βασικά εργαλεία υλοποίησης** των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επένδυση της ΕΕ στην πραγματική οικονομία και για κεντρικό πυλώνα του τριγώνου οικονομικών πολιτικών της ΕΕ που συναπαρτίζουν η δημοσιονομική εξυγίανση, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και η επένδυση στην ανάπτυξη. .... Εν συντομίᾳ, η πολιτική συνοχής είναι σαφώς μια πολιτική για την οποία μπορούμε να είμαστε περήφανοι τώρα και στο μέλλον...

- Από συνέντευξη του πρώην Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής José Manuel Barroso στο περιοδικό Panorama – Inforegio (χειμώνας 2013, Αρ. 48)

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

- Περισσότεροι από τους μισούς χρηματοδοτικούς πόρους της Ε.Ε. διοχετεύονται μέσω των 5 Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).
- Το μεγαλύτερο μέρος των πόρων των ΕΔΕΤ διαχειρίζονται από κοινού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι χώρες της ΕΕ (επιμερισμένη διαχείριση).

Ισχυρότερη ευθυγράμμιση με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Η μεταρρύθμιση των ΕΔΕΤ για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 έχει στόχο τη μεγιστοποίηση της συμβολής τους στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Αναμόρφωση των ΕΔΕΤ και Πολιτική Συνοχής

Θέσπιση δύο βασικών στόχων στην Πολιτική Συνοχής:

- **Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση:** κοινός στόχος και για τις τρεις κατηγορίες περιφερειών: λιγότερο ανεπτυγμένων, σε μετάβαση και περισσότερο ανεπτυγμένων (με τη στήριξη από το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής)
- **Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία**, με τη στήριξη από το ΕΤΠΑ.

Τα ΕΔΕΤ (1)

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ):** προωθεί την ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της ΕΕ. Στόχος να δυναμώσει την περιφερειακή οικονομική και κοινωνική συνοχή, επενδύοντας σε τομείς που ενισχύουν την ανάπτυξη για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και δημιουργία θέσεων εργασίας.
- **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ):** στηρίζει έργα σχετικά με την απασχόληση και επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό της Ευρώπης - εργαζομένους, νέους και όλους όσους αναζητούν εργασία. Επενδύει σε ανθρώπους, και στοχεύει στη βελτίωση των ευκαιριών για απασχόληση και εκπαίδευση. Βοηθά μη-προνομιούχα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Ταμείο Συνοχής (ΤΣ):** επενδύει στην πράσινη και βιώσιμη ανάπτυξη και χρηματοδοτεί έργα στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος σε χώρες στις οποίες το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι χαμηλότερο από το 90% του μέσου όρου της ΕΕ.

Τα ΕΔΕΤ (2)

- **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ):** εστιάζει στην επίλυση των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ.
- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ):** βοηθά τους αλιείς να υιοθετήσουν πρακτικές βιώσιμης αλιείας και τις παράκτιες κοινότητες να διαφοροποιήσουν τις οικονομίες τους ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτών.

Τα ΕΔΕΤ (3)

- Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, ο **συντονισμός** και η **συνεκτικότητα** μεταξύ της **πολιτικής συνοχής** και των άλλων πολιτικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.) που συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη, δηλαδή η **Κοινή Γεωργική Πολιτική** και η **Κοινή Αλιευτική Πολιτική**, έχουν ενισχυθεί με τον καθορισμό **κοινών διατάξεων** μεταξύ των Ταμείων της πολιτικής συνοχής (το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής) και των Ταμείων της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και της Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

Οι κανονισμοί των ΕΔΕΤ(1)

- Διαμόρφωση ενός ενιαίου συνόλου κανόνων που καλύπτει τα ΕΔΕΤ της Ε.Ε..
- Σκοπός των κανόνων είναι να καθοριστεί μια σαφής σύνδεση με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για τη **βελτίωση του συντονισμού**, την **εξασφάλιση της συνεκτικής εφαρμογής** και την όσο το δυνατόν **απλούστερη πρόσβαση** στα ΕΔΕΤ για όσους θα μπορούσαν να επωφεληθούν από αυτά.
- **Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ)** για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013, εφεξής ΚΚΔ): κανόνες που ισχύουν και για τα πέντε ταμεία.
- Δεν εφαρμόζονται ωστόσο όλοι οι κανόνες που θεσπίστηκαν στον ΚΚΔ και στα πέντε ΕΔΕΤ.
- Υπάρχουν διαφορετικοί κανόνες στους Κανονισμούς του κάθε Ταμείου, πέρα του ΚΚΔ. Οι ειδικοί Κανονισμοί των Ταμείων καθορίζουν ειδικές διατάξεις για τα ΕΔΕΤ και ρυθμίζουν πρόσθετα ζητήματα που δεν καλύπτονται από τον ΚΚΔ

Οι κανονισμοί των ΕΔΕΤ(2)

- Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης - ΕΤΠΑ (Αριθ. 1301/2013),
- Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου – ΕΚΤ (Αριθ. 1304/2013),
- κανονισμός του Ταμείου Συνοχής – ΤΣ (Αριθ. 1300/2013),
- Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου για την Αγροτική Ανάπτυξη - ΕΓΤΑΑ (Αριθ. 1305/2013),
- Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Θάλασσα και την Αλιεία - ΕΤΘΑ (Αριθ. 508/2014).
- Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ) (Αριθ. 1299/2013) εφαρμόζεται σε προγράμματα συνεργασίας που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.
- Παράλληλα με τους Κανονισμούς των ΕΔΕΤ, διαμορφώνεται μια σειρά Εκτελεστικών (Implementing Regulations) και Κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμών (Delegating Acts).
  - Οι **Εκτελεστικοί Κανονισμοί** :θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 υποχρεωτικού χαρακτήρα.
  - Οι **Κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμοί (Delegating Acts)** : συμπληρώνουν τους Κανονισμούς των Ταμείων.

Οι κανονισμοί των ΕΔΕΤ(3)

- Το νέο νομικό πλαίσιο τονώνει σημαντικά τους δεσμούς με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και ενισχύει την αρχή του συντονισμού μεταξύ των ΕΔΕΤ και των άλλων οργάνων της Ε.Ε. Συγκεκριμένα, ο ΚΚΔ:
  - καθορίζει ένα Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο ως τον οδηγό στρατηγικής για τα ΕΔΕΤ σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
  - απαιτεί από τα Κράτη Μέλη τη σύνταξη ενός κοινού εγγράφου για τα ΕΔΕΤ σε εθνικό επίπεδο: για τη χώρα μας το ΕΣΠΑ 2014-2020 (Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης),
  - καθορίζει κοινά πρότυπα για όλα τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. διαχειρίζονται τα Ταμεία μέσω των **Συμφωνιών Εταιρικής Σχέσης**.

Τα βασικά σημεία των Κανονισμών που διέπουν τα ΕΔΕΤ

- **Συνεκτικότερος στρατηγικός προγραμματισμός**
  - Ενδυνάμωση του στρατηγικού προγραμματισμού, με καθορισμό 11 Θεματικών Στόχων που εξυπηρετούν τους στόχους της «Ευρώπη 2020» και τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ)
  - Υιοθέτηση Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου σε επίπεδο Ένωσης, για όλα τα Ταμεία, επιδιώκοντας συνέργειες και συμπληρωματικότητες για την επίτευξη των κοινών στόχων
  - Σύναψη Εταιρικού Συμφώνου (ΕΣΠΑ 2014-2020) μεταξύ της Επιτροπής και του κάθε ΚΜ, όπου καθορίζονται οι δεσμεύσεις των εταίρων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο
- **Αυστηρό πλαίσιο επιδόσεων**
  - Επικέντρωση στις επιδόσεις και την επίτευξη των στόχων της «Ευρώπη 2020»
  - Το 6% του προϋπολογισμού των σχετικών κονδυλίων θα κρατηθεί ως αποθεματικό επίδοσης, για να κατανεμηθεί κατά την ενδιάμεση εξέταση των επιδόσεων
  - Αποτυχία της επίτευξης των οροσήμων του πλαισίου επίδοσης μπορεί να οδηγήσει σε αναστολή πληρωμών, Ή/ΚΑΙ σε δημοσιοοικονομικές διορθώσεις
- **Αιρεσιμότητες – προϋποθέσεις καταβολής της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης**
  - Κάθε ΚΜ πρέπει να εκπληρώσει σειρά όρων (αιρεσιμότητες) προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων και να εξασφαλιστεί η ροή της χρηματοδότησης
- **Θεματική συγκέντρωση**
  - στόχευση των πόρων σε συγκεκριμένους τομείς ανάπτυξης

Προσδιορισμός του είδους των Περιφερειών στην Ε.Ε.

- Κάθε χώρα διαιρείται σε στατιστικές εδαφικές μονάδες. Η Ε.Ε. χωρίζεται σε 274 περιφέρειες «επιπέδου NUTS 2», (από 800.000 μέχρι 3 εκατομμύρια κατοίκους). Οι 13 περιφέρειες της Ελλάδας κατατάσσονται σε επίπεδο NUTS 2. Για την κατανομή των πόρων των ΕΔΕΤ οι περιφέρειες της Ε.Ε. χωρίζονται σε 3 κατηγορίες:

Κατηγορία Περιφέρειας	Προσδιορισμός	Ενωσιακή Συνδρομή
Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ):	ΑΕγχΠ κάτω από το 75 % του μέσου όρου της Ε.Ε. -27 (πλην Η.Β)	85%
Περιφέρειες Μετάβασης (ΠΜ):	ΑΕγχΠ μεταξύ 75 % και 90 % του μέσου όρου της Ε.Ε (πλην Η.Β.)	75 – 80%
Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (ΠΑΠ) :	ΑΕγχΠ πάνω από 90 % του μέσου όρου της Ε.Ε. (πλην Η.Β).	50 – 60%

Οι περιφέρειες στην Ελλάδα

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	% ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
Περιφέρειες σε μετάβαση	Αττική	80%
	Νότιο Αιγαίο	50%
	Δυτική Μακεδονία	80%
	Στερεά Ελλάδα	50%
	Ιόνια Νησιά	80%
	Πελοπόννησος	80%
	Βόρειο Αιγαίο	80%
	Κρήτη	80%
	Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	80%
	Κεντρική Μακεδονία	80%
Λιγότερο αναπτυγμένες	Ήπειρος	80%
	Θεσσαλία	80%
	Δυτική Ελλάδα	80%

Θεματική συγκέντρωση για το ΕΤΠΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΚΕΝΤΡΩΣΗ ΕΤΠΑ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	<ul style="list-style-type: none"> • min 80% στους θεματικούς στόχους 1, 2, 3 και 4 • min 20% στο στόχο 4
Περιφέρειες Μετάβασης	<ul style="list-style-type: none"> • min 60% στους θεματικούς στόχους 1, 2, 3 και 4 • min 15% στο στόχο 4 και κατ' εξαίρεση πρώην στόχου 1 και στατιστικής σύγκλισης
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	<ul style="list-style-type: none"> • min 50% στους θεματικούς στόχους 1, 2, 3 και 4 • min 12% στο στόχο 4 και κατ' εξαίρεση νησιωτικές περιφέρειες

Θεματική συγκέντρωση για το ΕΚΤ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΚΕΝΤΡΩΣΗ ΕΚΤ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	min 80% κάθε ΕΠ σε μέχρι πέντε (5) επενδυτικές προτεραιότητες
Περιφέρειες Μετάβασης	min 70% κάθε ΕΠ σε μέχρι πέντε (5) επενδυτικές προτεραιότητες
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	min 60% κάθε ΕΠ σε μέχρι πέντε (5) επενδυτικές προτεραιότητες

Θεματικοί Στόχοι

- Ο ΚΚΔ μετατρέπει τους στόχους της «Ευρώπη 2020» σε ένα σύνολο 11 Θεματικών Στόχων (ΘΣ)
- Σε επίπεδο ΕΕ και Κράτους Μέλους, οι ΘΣ χρησιμεύουν ως σημείο αναφοράς για τα ΕΔΕΤ και αποτελούν ένα σημείο εκκίνησης για το συντονισμό στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα προγράμματα
- Οι εθνικές και περιφερειακές αρχές αποτυπώνουν στα επιχειρησιακά τους προγράμματα που υλοποιούνται με τη χρηματοδότηση των ΕΔΕΤ την προτεινόμενη κατανομή των διαθέσιμων πόρων στα κύρια θέματα που καλύπτουν οι Θεματικοί Στόχοι
- Οι εθνικές στρατηγικές καθορίζονται στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης. Στην Ελλάδα η συμφωνία εταιρικής σχέσης περιγράφεται στο ΕΣΠΑ 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης). Το ΕΣΠΑ εξειδικεύεται σε επιμέρους Προγράμματα που καλύπτουν τομείς και γεωγραφικές περιοχές.

Οι 11 Θεματικοί Στόχοι

ΣΤΟΧΟΙ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Έξυπνη ανάπτυξη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας. 2. Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους. 3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
Βιώσιμη ανάπτυξη	<ol style="list-style-type: none"> 4. Στήριξη της στροφής προς μια οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα σε όλους τους τομείς. 5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων. 6. Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και προώθηση της αποδοτικής χρήσης πόρων. 7. Προώθηση βιώσιμων μεταφορών και άρση προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων.
Χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη	<ol style="list-style-type: none"> 8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης, και στήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων. 9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμηση της φτώχειας και όλων των διακρίσεων. 10. Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για δεξιότητες και δια βίου μάθηση. 11. Ενίσχυση της θεσμικής επάρκειας δημόσιων αρχών και παραγόντων, καθώς και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση.

Επενδυτικές προτεραιότητες

- Οι 11 θεματικοί στόχοι εξειδικεύονται σε **επενδυτικές προτεραιότητες** για κάθε ΕΔΕΤ οι οποίες ορίζονται στους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο
- Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις από πόρους των ΕΔΕΤ πρέπει να υπάγονται σε μια από τις επενδυτικές προτεραιότητες

Η διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο (1)

Νομική Βάση:

- Άρθρο 5 του ΚΚΔ 1303/2013 : η **εταιρική σχέση** και η **πολυεπίπεδη διακυβέρνηση** αποτελούν βασικές αρχές στην Πολιτική συνοχής.
- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 240/2014 της Επιτροπής: καθορίζονται και εξειδικεύονται θέματα σχετικά με τον Ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ.

Κάθε Κράτος Μέλος θα πρέπει να οργανώσει εταιρική σχέση με:

- αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές, δημοτικές και άλλες δημόσιες αρχές,
- οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους,
- φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών (πχ περιβαλλοντικοί εταίροι, ΜΚΟ, φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και της εξάλειψης των διακρίσεων κλπ).

Η διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο (2)

- Κάθε ΚΜ πρέπει να προσδιορίσει, με διαφανείς διαδικασίες, κατάλογο φορέων που θα εμπλέκονται ενεργά σε όλη τη διάρκεια ζωής του Προγράμματος, από την προετοιμασία, στην εφαρμογή, υλοποίηση και αξιολόγησή τους, και θα συμμετέχουν στις Επιτροπές Παρακολούθησης
- Οι Διαχειριστικές Αρχές των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ:
  - προέβησαν αρχικά σε διαβούλευση με τους εταίρους για τη διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα κατάρτισης και το περιεχόμενο των ΕΠ,
  - τους ενημερώνουν πλήρως για την πορεία υλοποίησης και σχετικές αλλαγές
  - διασφαλίζουν έγκαιρη δημοσιοποίηση και εύκολη πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες
  - παρέχουν διαύλους μέσω των οποίων οι εταίροι μπορούν να υποβάλλουν ερωτήματα και παρατηρήσεις και να ενημερώνονται σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συνεκτιμώνται οι προτάσεις τους
  - διαδίδουν τα αποτελέσματα της διαβούλευσης.

Η διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο (3)

- Στην Ελλάδα, ο συντονισμός και η κατάρτιση του Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020 ήταν αρμοδιότητα του τότε Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (νυν Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων) και ειδικότερα της **Εθνικής Αρχής Συντονισμού/Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ)**.
- Η κατάρτιση των επιμέρους Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ έγινε με συντονισμό των αρμοδίων κάθε φορά Υπουργείων, και η κατάρτιση των Περιφερειακών Ε.Π. από τις Περιφερειακές Αρχές.
- Για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, εκδόθηκαν 3 σχετικές εγκύκλιοι από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Η διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο (4)

- 1η Εγκύκλιος της ΕΥΣΣΑ (Απρίλιος 2012): Ενημερώθηκαν οι αρμόδιοι φορείς σχεδιασμού για το υπό διαπραγμάτευση προτεινόμενο νέο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 και ξεκίνησε επίσημα ο διάλογος ανάμεσα στους φορείς που εμπλέκονται στο σχεδιασμό για τη διαμόρφωση των βασικών αναπτυξιακών στόχων της χώρας για την περίοδο 2014-2020. Ζητήθηκε επίσης από τους φορείς η διατύπωση αρχικών προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων σε εθνικό, τομεακό και περιφερειακό επίπεδο
- 1ο Εθνικό Αναπτυξιακό Συνεδρίου (Δ' τρίμηνο του 2012). Παρουσιάστηκαν οι εξελίξεις στις Δημοσιονομικές Προοπτικές, στα σχέδια κανονισμών και το σχέδιο Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου υπήρξαν τοποθετήσεις – παρεμβάσεις των εκπροσώπων των εμπλεκομένων φορέων
- Στην ηλεκτρονική πύλη <http://www.espa.gr> δημιουργήθηκε ειδικός χώρος που αφορά στην προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ο ειδικός αυτός χώρος χρησιμεύει ως ουσιαστικός πόλος ανάπτυξης ιδεών και διάχυσης της ενημέρωσης.
- Μετά την επεξεργασία των προτάσεων των φορέων πολιτικής (1η εγκύκλιος), προσδιορίστηκαν οι Γενικές Κατευθύνσεις Εθνικής Αναπτυξιακής Πολιτικής της Χώρας
- 2^η Εγκύκλιος (Μάρτιος 2013): Παρουσιάστηκαν οι γενικές κατευθύνσεις εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής, και προτεραιοτήτων.

Αναπτυξιακό όραμα της χώρας για την περίοδο 2014-2020

Συμβολή στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων μέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αψηφή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης

Κύριοι άξονες αναπτυξιακής στρατηγικής /εθνικές προτεραιότητες

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
- Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον
- Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
- Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο (5)

- 3η Εγκύλιος: Περιγράφεται το πλαίσιο διαμόρφωσης των ΕΠ από τους αρμόδιους φορείς για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.